

УДК 7.05:687.016

ТРАНСФОРМАЦІЯ БІОНІЧНИХ ФОРМ ЯК ЗАСІБ ФОРМОТВОРЧИХ ПОШУКІВ У ДИЗАЙНІ ДИТЯЧОГО ОДЯГУ

КОЛОСНІЧЕНКО Олена, КРОТОВА Тетяна, ПАЗЮК Катерина,
ЧОРНА Тетяна

Київський національний університет технологій та дизайну, Україна
3212793@gmail.com

Представлено результати дослідження можливостей застосування біоформ у процесі проектування дитячого одягу. Охарактеризовано сутність і послідовність пошукових рішень при проектуванні дитячого одягу, визначені основні прийоми трансформації виразних рис біонічних форм. Результати дослідження дозволили знайти основні форми, структурні основи та можливі кольорові сполучення при формуванні образного рішення авторських колекцій дитячого одягу.

Ключові слова: біонічні форми, проектування, трансформація, дитячий одяг.

ВСТУП

Біонічні форми широко використовується в художньому проектуванні з середини ХХ століття. Вченими і практиками Т.Козловою [1], Т. І. Ніколаєвою, Т.В. Ніколаєвою, І.Давіденко [3; 4] обґрунтувань можливості застосування просторових форм і структур, конструктивних і художньо-декоративних елементів природних форм в проектній діяльності. Саме біонічні дослідження дають можливість наслідувати досконалу виразність форм, створених природою. Художньо-композиційними ознаками цих аналогів є пластична силуетна форма, рухливі структурні елементи, напівпрозорість оболонки зі складними внутрішніми елементами, розмаїті поверхні. Важлива проектна ознака природніх форм – можливість структурних і пластичних перетворень форми та нюансів колористичної гами.

Мешканці флори і фауни приваблюють неймовірною кількістю різноманітних кольорів, оригінальними формами, будовою та способами існування, і, звісно, привертають увагу дитячої вікової категорії. У зв'язку з цим у пошуках формотворчих рішень дитячого одягу творчим джерелом нами обрано біонічні об'єкти. Досліджуючи їх, було використано предметно-структурний аналіз, під час розробки ескізів – морфологічний аналіз.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Основними завданнями дослідження є аналіз і пошук способів інтерпретації виразних рис біонічних форм (мешканців флори і фауни) у вирішенні форми, структурної основи, пропорцій та кольорової гами для образних рішень; обґрунтування можливостей їх застосування для дитячої вікової категорії.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Підводний світ залишається актуальним в колекціях відомих світових брендів: Alexander McQueen, Chanel, Versace, Givenchy та ін. Це пов'язано з прагненням виробників і споживачів до прийняття художніх та високо-технологічних рішень. Верхній одяг для дітей має бути водонепроникним, тому для його розробки було обрано біоформу, найбільше пристосовану до життя у воді (рис. 1).

Процес трансформації форми біонічного об'єкту розпочинається із замальовок природних аналогів з подальшим аналізом силуету, структури, формотворчих ліній, пропорціонального та колористичного вирішення, зміною масштабності цілої форми та її окремих елементів, їх розчленуванням, відокремленням виразних елементів. Для відтворення яскравих акцентів, характерним образам підводних мешканців, було використано яскраві кольори та масивні елементи, що зазвичай не притаманні одягу (рис. 2).

Рис. 1. Творче джерело – морська фауна

Рис. 2. Образно-пошукові рішення дитячого верхнього одягу, отримані шляхом трансформації біонічних форм – мешканців підводного світу

Обтічні форми деяких курток або теплих світшотів отримані при видозмінах форми риб. Додаткові деталі (капюшон, кишені, головні убори) повторюють риси реальних форм тих чи інших видів підводних мешканців. При створенні форми та силуетів обов'язковим є відтворення виразних для дизайну природних форм за допомогою об'ємних моделей. Пошук форм відбувався шляхом застосування можливостей багат шаровості в комплектах, об'ємних рукавів та штанів; використання кольорів пастельних відтінків, а також прозорих тканин, що створюють ефект хвилі, а також тканин і відповідних фактур, що нагадують корали та риб'ячу луску. Моделювання форми в даному випадку виступає не лише засобом пізнання законів формоутворення живої природи, але й інструментом безпосереднього вирішення практичних задач, поставлених перед дизайнером.

При створенні колекції дитячих теплих комбінезонів творчим джерелом було обрано форми та забарвлення метеликів (рис. 3). Ці комахи надзвичайно різноманітні ще й за скульптурними абрисами зовнішніх покривів, наявністю всіляких виростів тощо. Саме вони (жорстокрилі та членистоногі) надихали дизайнерів модних будинків Roberto Cavalli, Lanvin, Karen Millen в створенні оригінальних форм одягу. Тектонічна структура побудови форми метелика надає дизайнеру такі художньо-композиційні можливості, як значний об'єм, вільні силуети, розчленування форми та рухливі складові частини, яскравий колорит. Гнучкість форми за рахунок членування складових частин надає можливість трансформаційних перетворень, що асоціюються з важливими ергономічними ознаками дитячого одягу (рис. 4).

Рис. 3. Творче джерело – метелики

Рис. 4. Образно-пошукові рішення дитячих комбінезонів, отримані шляхом трансформації біонічних форм – метеликів

ВИСНОВКИ

Використання форм, кольорів та фактур біонічних об'єктів флори і фауни запропоновано в образно-пошукових рішеннях ескізів дитячого одягу. Дослідження дозволило виявити і опрацювати основні прийоми трансформації природної форми: 1) використання окремих елементів біоформ в дизайні костюма за аналогією (крильця, вусики тощо); 2) запозичення форми цілого об'єкту за допомогою різних матеріалів; 3) використання біоформ у вигляді малюнка на тканині і в декорі; 4) асоціативна стилізація біоформи; 5) використання тектонічної побудови або структури біоформ у створенні конструкції костюма. Пропорційна будова аналізованих біоформ, образна виразність відповідають емоційному сприйняттю дитячої вікової категорії, що дозволяє створити естетичну та гармонійну форму костюма.

ЛІТЕРАТУРА

1. Колосніченко М.В., Пашкевич К.Л. Мода і одяг. Основи проектування та виробництва одягу. КНУТД, 2018. 238 с.
2. Козлова Т. В., Белько Т. В. Костюм и бионика. М. : МГТУ им. А. Н. Косыгина, 2007. 223 с.
3. Михайленко В. Є., Кащенко О. В. Основи біодизайну. К. : Каравела, 2011. 224 с.
4. Ніколаєва Т.І., Процик К.Л., Назарчук Л.В. Розробка моделей дитячого одягу на основі принципів біоніки і трансформації. Вісник КНУТД. 2011. №2. С. 178–184.
5. Ніколаєва Т. В. Тектоніка формоутворення костюма : навч. посіб. К. : Арістей, 2011. 340 с.
6. Пашкевич К.Л., Баранова Т.М. Конструювання дитячого одягу. К.: НВЦ Профі, 2012. 326 с.
7. Розробка колекцій одягу: навч. посібник / [А. М. Малинська, К. Л. Пашкевич, М. Р. Смирнова, О. В. Колосніченко]. К. : Профі, 2018. 140 с.

KOLOSNICHENKO O., KROTOVA T., PAZUK K., CHORNA T. THE TRANSFORMATION OF BIONIC FORMS AS A MEAN FOR FORMATIC SEARCH IN THE DESIGN OF CHILDREN'S CLOTHING

The results of research of the possibilities of using bioforms in the design of baby clothes are presented. The essence and sequence of search solutions in the design of baby clothes are characterized, the basic methods of transformation of expressive features of bionic forms are determined. The research results made it possible to find the basic forms, structural bases and possible color combinations in forming a figurative solution of children's collections.

Key words: *bionic forms, design, transformation, baby clothes.*